

Протокол № 4
засідання методичного семінару
засідання методичного семінару Відділення №2
від 11.04.24 р.

Присутні:

Завідувач Відділення №2 – Задорецька О.Р.

Голова циклової комісії стоматологічних дисциплін – Тішовець І.І.

Методист – Назар С.Л.

**Члени методичного семінару: Задорецька О.Р., Тішовець І.І, Войтюк О.О.,
Конюх Р.І., Амізьян А.А.**

Порядок денний:

- 1.Інноваційні технології в організації самостійної роботи студентів медичних освітніх закладів.**
- 2.Лекція-основна форма організації навчання у вищому навчальному закладі.**
- 3.Різне.**

1. Інноваційні технології в організації самостійної роботи студентів медичних освітніх закладів (презентація і доповідь додається)

Слухали :

викладача Назар С.Л. яка акцентувала увагу, що сьогодні освіта – одна з найважливіших сфер людської діяльності та визначальний фактор розвитку суспільства. Однією з особливостей сучасного стану суспільного розвитку стало багаторазове збільшення інформаційних потоків. Це змушує формулювати нові пріоритети в підготовці спеціалістів вищої школи, у тому числі медичної, і зумовлює необхідність упровадження новітніх інформаційних технологій, зокрема у самостійній позааудиторній студентів.

В умовах, коли світ переживає період розвитку інформаційних технологій, студент має навчатися самостійно, адже якість підготовки спеціалістів у вищій школі визначається не тільки обсягом певних знань і навичок, а й здатністю до самоосвіти і творчої діяльності.

Самостійна робота студентів (СРС) є не просто важливим видом навчання - вона має стати його основою. Тому на нашому відділенні посилена увага приділяється СРС з використанням інноваційних технологій. Це наріжний камінь підготовки майбутніх фахівців, який сприяє залученню їх до науково-методичної роботи, формуванню переконань, навичок самостійного мислення, розвитку пам'яті, наполегливості й організованості. Самостійна робота дає студенту змогу розвивати свої здібності, створює специфічні відносини в співпраці викладача і студента, стимулює навчальну і творчу діяльність і має неабияке значення для успішного функціонування освіти. Отже, характерною

рисою сучасної організації навчальної і наукової діяльності студента є його орієнтація в навчальному процесі, головним чином, на самостійну роботу.

СРС домінує серед інших видів навчальної діяльності студентів та дозволяє розглядати накопичувані знання як об'єкт їх власного пізнання.

Вихід на нову якість підготовки фахівців провідні вчені-педагоги українських ВНЗ убачають у комплексному перегляді змісту самостійної роботи, що передбачає:

- переорієнтацію навчальних планів на широке використання самостійної роботи; активізацію й індивідуалізацію цієї діяльності;

- широке застосування інформаційно-комунікаційних технологій.

Інноваційні освітні технології спрямовані на те, щоб підвищити інтерес до навчання, привчити студента працювати самостійно, бути компетентним і мобільним, адаптуватися до вимог суспільства. Сучасний компетентний фахівець мусить володіти новітніми інформаційними технологіями, мати комунікативні вміння, навички самостійного здобуття знань і підвищення кваліфікації.

Нині до інноваційних технологій можна віднести використання комп'ютерних моделювальних систем, упровадження ситуаційних, так званих "кейсових технологій", вирішення фахових задач за допомогою комплексного використання знань загальноосвітніх і фахових дисциплін.

За вимогами сучасної Болонської системи освіти навчальний процес у вищому навчальному закладі складається не тільки з лекцій і практичних занять, а й із самостійної позааудиторної роботи студентів, що є його невід'ємною складовою.

Самостійна робота студентів (СРС) – це спланована пізнавальна, організаційна і методична спрямована діяльність, яка здійснюється без безпосередньої допомоги викладача. Зміст і форма СРС визначаються відповідно до вимог державного стандарту вищої освіти, нормативно-методичних документів і змісту навчання. Позааудиторна СРС передбачає здатність до самостійного опрацювання матеріалу, аналізу фактів і засвоєння інформації, що є основою становлення майбутнього професійного компетентного фахівця. Вона включає вивчення таких питань навчальної програми, що не розглядаються на практичних заняттях і лекціях, але мають бути проконтрольовані викладачем під час практичних занять і входити до переліку питань до підсумкового модульного контролю. При цьому основне завдання викладача - перевірити вивчене й оцінити якість підготовки студента, допомогти спрямувати думку в правильному напрямі, мотивувати студентів самостійно мислити, планувати й організувати свою навчальну діяльність.

Упровадження в педагогічний процес мультимедійних презентацій дозволяє акцентувати увагу студентів на важливих аспектах інформації, що подається, а візуальна насиченість навчального матеріалу робить його яскравим, переконливим і сприяє інтенсифікації процесу засвоєння. Мультимедійне забезпечення також сприяє підвищенню мотивації навчальної діяльності студентів.

Стратегія перебудови вищої медичної освіти у зв'язку з процесом її інтеграції в європейський освітній простір має базуватися на посиленні освітнього аспекту навчального процесу, що вимагає впровадження нових моделей навчання і формування інформаційного освітнього простору системи медичної освіти. З

перших занять студент має потрапити під дію системи підготовки, яка переслідує мету навчити його працювати самостійно.

Велике значення в побудові навчального процесу має впровадження навчально-дослідної роботи студентів, яка базується на вмінні розбиратися в проявах хвороби, інтерпретації даних, викладених у історії хвороби, правильно читати результати аналізів, проводити диференційовану діагностику і визначати тактику лікування. СРС слід розуміти не лише як домашню, а і як усю сукупність його робіт:

- уміння слухати лекцію, фіксувати її, робота над конспектом;
- робота над навчальною, науковою літературою, документальними матеріалами;
- самостійна робота в реальних професійних умовах;
- самостійна робота з приладами, апаратурою;
- складання наукових звітів, рефератів;
- диференційована діагностика, встановлення діагнозу, призначення лікування, профілактика хвороб.

В умовах переходу до нової освітньої парадигми створюються передумови для поширення і розвитку особистісно орієнтованого підходу в освіті, який може бути схарактеризований з огляду на:

- мету: сприяння становленню і розвитку особистості студентів;
- основні засоби: актуалізація, організація розумової діяльності, проектування; – способи спілкування: співпраця, розуміння, визнання і прийняття іншого, колективна розумова діяльність;
- ставлення до студента як до повноцінного партнера;
- розвиток у студентів самостійності та здатності до самоорганізації;
- уміння відстоювати свої права, формування високого рівня правової культури;
- готовність до співпраці, розвиток здатності до продуктивної діяльності;
- толерантність, терпимість до чужої думки, вміння вести діалог, шукати і знаходити компроміси.

Розвитку клінічного мислення сприяють активні технології, серед яких провідне місце займає аналіз ситуації – один із найефективніших і поширених методів організації активної пізнавальної діяльності студентів.

Застосування інформаційних технологій охоплює такі форми:

- 1) мультимедійний супровід лекцій;
- 2) комп'ютерне тестування в режимах тренування і контролю знань;
- 3) навчальні програми;
- 4) навчальні анімації, відеофільми;
- 5) електронні навчальні посібники;
- 6) електронний журнал.

Отже, самостійна робота студента сприяє розвитку пізнавальної активності, творчого мислення студентів, прищеплює навички самостійного пошуку інформації, формує здатність до самовдосконалення, самореалізації та творчої адаптації.

Навчання з використанням інноваційних технологій якісно перевищує класичну освіту. Воно інтегрує процеси, які не можна об'єднувати в межах класичної освіти і навчання. Отже, раціональна організація самостійної роботи студентів з використанням інноваційних форм та інноваційно-комунікативних

технологій дозволяє інтенсифікувати засвоєння навчального матеріалу, закладає основи подальшої постійної самоосвіти і самовдосконалення, перетворюючи самостійну роботу студента на змістовну, пріоритетну і творчу.

Ухвалили:

Інформацію прийняти до відома. викладачам продовжувати застосовувати різноманітні інноваційні технології навчання в організації самостійної роботи студентів.

2. Лекція-основна форма організації навчання у вищому навчальному закладі (доповідь додається).

Слухали :

викладача Войтюк О.О. , яка висвітлила питання важливості підготовки та проведення лекцій в організації навчання студентів у ВНЗ.

Лекція – надзвичайно економний спосіб передачі та засвоєння навчальної інформації, тобто інтелектуальної культури поколінь, вміщеної в межі педагогічних форм навчання. Однією з особливостей лекції є можливість викладача викласти у логічно систематизованій формі великий обсяг навчальної інформації.

Викладач відбирає найголовніше, найсуттєвіше із великого потоку наукової культурної інформації, інтернет джерел, спрямовує студента на найважливіші питання спеціальності, на аналіз нових наукових проблем, які ще не відображені в підручниках, розкриває перспективи певної галузі науки.

Лекція – основа для подальшої самостійної роботи. Вона виконує виховну і дидактичну дію в процесі взаємодії викладача і студента, розвиває інтерес і любов до науки, творчі здібності, інтелектуальні та емоційно-вольові задатки особистості, сприйняття, пам'ять.

Будучи основною ланкою дидактичного циклу навчання, лекція виконує низку важливих функцій:

- 1. Методологічна функція**
- 2. Виховна функція**
- 3. Інформативна (освітня) функція лекції**
- 4. Розвиваюча функція**
- 5. Орієнтаційна функція лекції**
- 6. Організаційна функція**

Слід також зважати на класифікацію лекцій. Нині викладачеві, на якого покладені обов'язки читання лекцій, треба знати про ті види лекцій, що їх прийнято виділяти у сучасній методичній науці. З уваги на співіснування випробуваних і новітніх форм організації навчального процесу, умовно можна поділити види **лекцій на дві великі групи: традиційні й нетрадиційні**. Серед традиційних (академічних) лекцій за етапами навчання прийнято виділяти такі: вступна, інформаційна (тематична), завершальна (підсумкова), оглядова, які, зі свого боку, поділяються на окремі підвиди лекцій : традиційні і не традиційні.

Для сучасного етапу розвитку освіти в Україні характерні інтенсивні пошуки нового в теорії та практиці навчання. Триває процес апробації нових

активних форм і методів, що активізують навчально-пізнавальну діяльність студентів. Саме до таких спроб можна віднести **нетрадиційні види лекції**. **Міні-лекцію** викладач може проводити на початку кожної пари впродовж десяти хвилин на одне з питань теми, що вивчається. Мета такої лекції – сконцентрувати увагу студентів на найбільш проблемному (або суперечливому, найменш дослідженому) питанні. **Багатоцільова лекція** базується на комплексній взаємодії окремих елементів: подача матеріалу, його закріплення, застосування, повторення і контроль рівня засвоєння. **Проблемна лекція** – це апробація багатоваріантних підходів до вирішення представленої проблеми.

Піком проблемного навчання стає використання **евристичних методів**, тобто викладач, готуючись до лекції, підбирає й компоує навчальний матеріал так, щоби студенти самостійно виокремили з нього проблему і на практичному (семінарському) занятті продемонстрували власні варіанти її вирішення.

Лекція із задалегідь запланованими помилками має на меті стимулювання студентів до постійного контролю пропонованої інформації (пошук помилки: змістової, методологічної, методичної, орфографічної).

Лекція-конференція, лекція-прес-конференція. На початку заняття студенти ставлять лекторові запитання у письмовій формі, які лектор упродовж декількох хвилин аналізує і дає змістовні відповіді, сформовані у зв'язний текст. За достатньо високого рівня підготовленості аудиторії висвітлення питань може відбуватися за участю найсильніших студентів, які сідають поруч із викладачем. Таку лекцію можна проводити:

- на початку теми з метою виявити потреби, коло інтересів групи;
- в середині, коли вона спрямована на залучення студентів до вузлових моментів курсу та систематизацію знань;
- в кінці – для визначення перспектив розвитку засвоєного змісту матеріалу.

Лекція «круглий стіл». Ця методика, що набула поширення в лекційній практиці, максимально демократизує спілкування лекторів і слухачів, оскільки передбачає їх рівність як співрозмовників, які колективно обговорюють якусь проблему.

Лекція-бесіда як метод навчання відома з часів Сократа; вона передбачає безпосередній контакт викладача з аудиторією..

Різновидом лекції дискусії може бути лекція з розбором конкретних ситуацій, оскільки для обговорення викладач ставить не питання, а наводить конкретну ситуацію.

Може бути використана ще одна форма виступу – лекція-анкета. Для нечисельної і порівняно підготовленої аудиторії складається анкета-опитувальник із 20–25 питань за темою лекції. Отримавши анкету на початку лекції, слухачі під керівництвом лектора з'ясовують відповіді на запитання, які не викликають у них труднощів. Припустимо, таких виявиться 15. Ті 10 (чи менше), що залишилися, ранжуються за ступенем складності, актуальності або тематичності, утворюючи план лекції. Цей вид роботи об'ємний і нелегкий для лектора, але доволі ефективний, оскільки зразу залучає слухачів до роботи, дає можливість з'ясувати їхні інтереси, а їм – брати участь у розробці плану лекції.

Кіно-, відеолекція (або лекція-візуалізація) виникла як результат пошуку нових можливостей реалізації принципу наочності.

Лекція-екскурсія – доволі нетрадиційний вид лекції, оскільки проводиться не у звичній для всіх аудиторії, а передбачає виїзд безпосередньо до практичних підрозділів. Сама обстановка стає своєрідною наочністю, яку неможливо відтворити в умовах навчального закладу.

Лекція із застосуванням техніки зворотного зв'язку (інтерактивна лекція) можлива за допомогою як звичайних вербальних (словесних), так і технічних засобів навчання у спеціально обладнаних аудиторіях.

Позитивні аспекти інтерактивної лекції очевидні. По-перше, долається перша вада, за яку критикують лекції: студент припиняє бути пасивним об'єктом навчання, а готується не тільки до семінарських і практичних занять, а й до лекції. По-друге, вдається здійснювати диференційований підхід, діагностуючи рівень обізнаності у темі слухачів. По-третє, з'являється час на детальний розгляд найбільш складних моментів лекції, оскільки не потрібно диктувати основні положення і визначення, бо вони вже зафіксовані в конспектах. Розвиток технічних засобів навчання призвів до того, що термін «техніка зворотного зв'язку» певною мірою втрачає своє абстрактне значення.

Практикується і бінарна лекція (лекція-дует), яку читають два лектори одночасно. Тут моделюються реальні ситуації обговорення теоретичних і практичних питань двома фахівцями.

Зрозуміло, що будь-яка класифікація є достатньо умовною, тож тільки від самого викладача залежить, які форми і методи роботи обрати під час лекції. Це певною мірою залежить і від досвідченості лектора, і від рівня його методичної підготовленості, іноді навіть від сміливості, адже не так вже і просто відійти від усталених, випробуваних шляхів і спробувати щось нове.

Ухвалили:

Інформацію прийняти до відома. Викладачам урізноманітнювати проведення лекцій інноваційними методами навчання.

3.Різне.

Слухали :

завідувача Відділення №2 Задорецьку О.Р., яка донесла інформацію про питання, які розглядалися на засіданні Методичної ради Академії від 05.03.24 р.:

1. Результати зимової сесії на факультеті 1.
2. Результати зимової сесії на факультеті 2.
3. Результати зимової сесії на відділенні 1.
4. Результати зимової сесії на відділенні 2.
5. Забезпечення прозорості та публічності освітнього процесу на офіційному сайті Академії.
6. Результати використання викладачами та здобувачами освіти Академії віртуального навчального середовища Moodle впродовж 1-го семестру і зимової сесії.
7. Різне: подання на розгляд і затвердження методичної ради навчального посібника (робочого зошита) для самостійної роботи студента «Загальна нозологія. Ч.1». Автори: Любінець Л.А., Щурко М.М.

Завідувач звернула увагу викладачів щодо впорядкування курсів в Moodle відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в КЗВО ЛОР «Львівська медична академія імені Андрея Крупинського», «Положення про дистанційні технології навчання в КЗВО ЛОР «Львівська медична академія імені Андрея Крупинського», «Положення про організацію самостійної роботи здобувачів освіти в КЗВО ЛОР «Львівська медична академія імені Андрея Крупинського», «Положення про навчально-методичний комплекс дисципліни в КЗВО ЛОР «Львівська медична академія імені Андрея Крупинського», «Положення про си́лабус навчальної дисципліни КЗВО ЛОР «Львівська медична академія імені Андрея Крупинського».

Заповнити відповідні розділи Moodle матеріалами в повному об'ємі – відповідно до тематики робочих навчальних програм.

Відновити/розпочати записи лекцій в Moodle – з використанням програми BigBlueButton.

Перейти з тестування в Classroom на тестування в Moodle: набрати тести/МК/екзаменаційні тести в Moodle + розпочати їх використання. Оновити/створити методичні рекомендації до практичних занять - замість інструкцій.

Оновити/створити методичні рекомендації до СПРС.

Систематично оновлювати розділ «Інформаційні ресурси».

Ухвалили:

Інформацію прийняти до відома. Виконувати рішення Методичної ради Академії від 05.03.24 р.:

Голова циклової комісії (підпис)_____Тішовець І.І.

Методист відділення (підпис)_____Назар С.Л..

